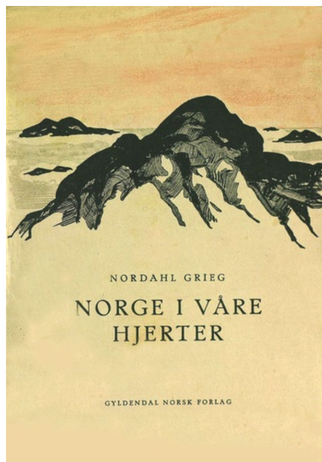

NORDAHL GRIEG

NORGE I VÅRE HJERTER

GYLDENDAL NORSK FORLAG ------------ OSLO MCMXXXHL

CENTRALTRYKKERIET OSLO

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken har scannats av Nasjonalbiblioteket i Oslo. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i januari 2014 av Bert H.

MORGEN OVER FINNMARKSVIDDEN

Ved gry, da vi kom på Bæskades, røk der et uveir opp. Et piskende, vandrett snekôv hvinte om fjeldets topp. Tungt støttet vi os mot stormen, tvungne at ta en hvil. Renene våre var trætte efter de dryge mil.

Kindenes kvite flekker, fra andre morgeners frost, sved i en naken smerte, under den hårde blåst. Føttene føltes døde, nævene skrumpet blå. Da jog en ild gjennem blodet! Dette var det jeg så:

Lutende ned mot skavlen, rakt mot det blinde kôv, stod der en ren og veiret, skrapet så med sin klov; — og slik, med ett, som den hugget dypt i den frosne grav, spratt som et lys mot mulen, — klumper av blågrøn lav.

Å snestorm over Bæskades, med fyk over fattig grønt, dette er selve Norge, frysende armt og skjønt! En mor som i dødens kulde, isnende hvit og stiv, blotter sit bryst mot barnet, nærer det hun gav liv!

Men du mit rotløse hjerte, som jog din ren over fjeld, fra veknende drøm om elskov, til livets lyst for dig selv — når har du stått som renen, diet den frosne død? Hvor er din rett til landets hellige savn og nød?

Og landet stirrer imot mig; det gråner av stein og sjø — I havkok gynger et drivgarn. Blandt svaberg glimter en bø. Blodslit takker for armod. Stridt blir favnet av stridt. Så nævn, i storm på Bæskades, det du har bragt som ditt!

Intet gav jeg; men prøv mig, kræv hvad jeg har og kan! Kald på min ild og ungdom, vi dem til dig, mitt land! La

mig få gi og elske, ikke med døde ord, men livet milt som en kappe over din nakne jord!

IBRAKKEN PÅ FJELDET

En brakke reistes på vidden. Vinterens storm og sneføik knaket i tynde bord. Men tuene rundt stod trauste, godt, så fik huset bli tue, dækket av torg og jord.

Morgen og aften stavrer dokken av mænd fra gammen, ut av en snetunnell. Vei skal bygges på vidden. Stein skal sprænges og kjores over de øde fjeld.

Dag-gjængen sitter ved bordet; trøtte og sultne kom de utenfra sne og slut. Bakenfor køigardiner murrer der mænd som våkner Snart skal de tørne ut.

Det lukter av svett og væte oser av klær som torker, damper ramt av en pæsk. Men salig dufter fra ovnen, blandt sokker og underbukser, kaffe, erter og flesk.

Taust blir koppene tømte, plettene skrapet med kniven, karene tar sig en røik. God er hvilen i gammen, olje og kull er her nokk av ute er natt og føik.

Formanden pusler i hjørnet, radioen skal prøves: dér tar tonene fatt. Det hviner og ler og brøler . . . Uro i atmosfæren. Er det de evige stjerner som roper blandt oss inatt?

Tyren rauter mot nord, går som en storm gjennem ødets arena, for at bli rammet med nordlysets lanse av himlenes toreador.

Knurrer det grovt og geilt? *Den stare Bjørn* går av hi. Sagnet sier han vraker binnen, kommer der hvite, hårløse jomfruer over hans sti.

Bleke, kjølige *Venus!* Blusser du nu, og mekkrer angst for den vældige loddne, segnende bort i et hvin? Der har vi bølgelængden. Achtung! Berlin.

En sølvklinger kvindestemme synger inde i gammen. Så møttes, elsk te, vi to. Spor løse mil har du vandret, fandt mig tilslutt her på vidden, stryker mig stilt over håret. Du bist die Ruh.

Tassende skritt ved døren. Uveiret åpnes, og ryker ind i den blide akkord.En skind bylt står der og my ser, lappen Per Persen Eira. gyser og får sig kaffe. Tasser han så til sin hjord.

Utenfor aner vi bruset av Kvaløy-byen på flyttning, knittring av tusen bein. Stritt er det liv de vandrer. Kvindene åpner på pæsken, luter sit bryst mot komsen, smatter så på sin rein.

Dèr er Paris! Dansemusik som glit trer, latter og lemmer og attrå, halvnakne bryster som slttrer, svøpt i en gylden dis!Karene gjesper i køien, kaster den svettende blankis, bare tørn til! Søvndrukne står de på gulvet, æter og drikker i taushet.

Tonene funkler og hisser. Bølger av ild!

Tiens! Et rop gjennem rusen, hujet med blodrø læber, våte efter champagnen! Trinene vugger bløtt . . . Det er som om duften også, legemets valmu-ånde, kringkastes mot vore sanser, svimlende vildt og søtt!

Islandstrøien og pæsken vrænges tungt over hodet. Tændt blir en løkt. Gjængen rugger mot døren, raggete, breie karer går til sin økt.

Bygge en vei på vidden, rydde litt land for Norge, er det de skal. Liv skal vokse blandt stengrund, hjem skal lyse mot natten øde og kall.

Døren åpnes mot føiket. Smektende violiner, kvindelegemers silkemøtes med vintrens sprut. Brænder to øine i dansen? Hjem, hjem til vor elskov . . .

Karene stavrer i sneen. Stormen sletter dem ut.

CYKKELSTYRET

0 et glittrer blankt i et cykkelstyre. Ku er det jurrl og heggeduft.

Og unge jenter har tynde tøier imdlern sig og den lyse luft.

De går på veien med hver sin cykkel.

1 taushet vandrer de, to og to.

Men bak dem driver de unge gutter i søndagsblidress og brune sko.Og de blir motige: Lån mig cyklen! Det får de lov til, de unge mæod. Blå dresser suser langs hvite hegger. Så får hun cykkelen sin igjen.

Men nu går gutten ved hendes side, lians djerve plan er blitt kront med held: han holder taket i cykkelstyret!

Og rundt omkring er det j unik veid.

Og hendes hånd er på andre siden, den gjør et kjærtegn, en li ten sving: vi går og holder i noget sammen! Og begge later som ingenting.De går på veiene ganske tause, med hjertet fyldt av hvad begge vet, mens næven knuger det blanke nikkel. O cykkelstyre. O kjærlighet.POSTEN SKAL FREM

Viddens hvinende skarpe blæst velter sig nedover lien.

Postmanden går med sin blakke hest; blindet av fokket, tung på sin fot stavrer han opefter stien.

Uveiret ryker dem rakt imot.

Driver av fyksne synker de i, kjæmper sig fri, sliter sig Frem over avblåst ur, stanser et tak mot en is-svulls mur. Træme pisker som köv forbi, skriker i nød, biter som orm.

Manden skutter sig kali mot føiket. Ja. Han er storm.Under presenningen, grå av frost, ligger de svellende sekker med post. Inde på vidden går folk og venter, speider kanhende fra storroslåtte skrenter. Nytteløst er det at tænke på dem.

Ett må han vite:

Tolv timer mere får han nokk slite; posten skal frem.

Posten skal frem. Hvad er del for post som fraktes tungt mot den isnende blåst, innover viddens hylende øde land for de døde?

En byrde av lys

høvet det manden og hesten at bære mot vintemættenes IsgTå gys!

Solgyldne tanker, stjernenes sfære,fred over jorden, storhet og mot, brusende frem som en ørnevinge had de de to fortjent til at bringe kjæmpende fremover, fot for fot!

A, dere store ute i verden!

Alt dere talte, alt dere skrev, bifall i London, seir i Genéve, pausen som venter den neste gebærden, hør hvor det skriker i meienes spor av blytunge, golde, håbløse ord!

Kjend hvor den tilsnedde manden stamper natten i møte, mot uveir og død, kjend hvor det stønner fra hesten og damper, det er for dere de går der i stormen, bringer en byrde av stener for brød.Postmanden kjender vel navnene knapt. Dog: intet de gjorde, sa eller tænkte, de navngjetne store som ligger i sækkene her, skal gå tapt! Lutende går han i stormen og sliter. Hesten og han — de har ansvar for dem! Her skal de ligge trygt under duken, surret til sieden med stivfrossen rem,

Manden og hesten er sunket til buken. Tar til at kjæmpe, mens sneko vet biter. Posten skal frem,SOMMERKVELD

Bilen fløi i den svale aften mot bygden.

Midnattsol strammet med blussende, radblondt skjær, skogene langs, bl den matte sin egen glød ved min side, det blåsende silkehåret, den unge piken der.

Solskinnet lå som en lysende, øm linje om hendes renhet, den smilende, sky profil.

Slik fløi landet forbi: landet mot hendes læber, marker og skoger mot hendes lys, hendes hår, hendes smil.Til menskene kom vi. Nybrott smilte imot os5: hus flammet i solen med glinsende, gule bord. Karene hvilte på spaden, ungene stod ved grinden. Den yngste blev løftet på arm av en vinkende mor.

Hvad hændte der mig? Hjem lyste i ødet, hesjene åndet i kvelden, elvesus sang.

Livet stod stilt og grodde, anget av vekst og sødme; en blakk hest på tunet, et barn på en kvindes fang.

Alt, alt var mitt eget, hjertet suste som elven, duftet som høi i kveldsol, drømte som skog og hei; kommende dager hvisket, her, her er livet, en stum sang av lykke; en stilhet ....

jeg elsket dig,VIDDEN

Her ga vi op, vi blåøide mænd, imot ødet.

Vi som i slit

vristet av storhavet liv og av fjeldskrenten grøde, vandt ikke dit.

Ensom er vidden med natten og stormen og frosten, gold er dens jord.

Rykende snekorn, sådd av den isnende blåsten, kornet som gror.VIDDEN

Her i den natten må livet gå under i jammer. Himlene selv

styrter méd nordlysets blodige, truende flammer nedover fjeld.

Brast der en latter mot viddenes stivtiete hulken, jublende fri —

lappenes folk der de joikende suser i pulken, livet er de!

Fremmede var de, mcd ukjendte tegn på sin pande. Veien mot nord

fulgte de dog, og det frysende, fattige landet tok de til bror.

Ingen som de til at møte den dræpende himlen, lide og le.

Seige som elgen, dirrende våre som simlen, stille som sne.VIDDEN

Ilden er tændt i de blåsende, tilsnedde telter. Flammenes skjær

rødmer mot ljoren hvor stormkastet grånende velter; hjemmet er lier.

Utenfor bruser som akrer i blæst gjennem egnen; men i et sprang

flykter dén akren, den stormrappe, dirrende reinen, fri, som en sang.

Stilt som en skygge smyger en mand sig mot hjorden; vælger et dyr,

kaster sig frem mot den steilende, susende horden, lassoen flyr.

Lynsnart med kniven flår han det snehvite skindet; brændende giod

står som en blånende, blodigrø regnbuehinde opp av dens død,VIDDEN

Flammende blod — stig opp og bli sol gjennem våren! Ja i sin dram

skimter de havet en funklende, brusende morgen — hjorden på svøm!

Sammen med sneen når de den blånende fryden. Sommeren lang

øiner de drømmenes vældige raide mot syden, skibenes gang.

Men skim rer der ny sne på Gaisemes herlige skrenter, blændende hvit,

da vet deres længsel at kulden og armoden venter, da må de dit.

Da biir de flammen, næret av villmarkens smerte, stolt i sin glød —

å ensomme vidde — de er ditt levende hjerte, de i sin nød!VIDDEN

Skrek der en varg i det vældige, isnende ødet, blodig på rov, —

smiler en kvinde, bøiet mot barnet på skjødet: Mors barn — sov , , ,

Høit over landet står stjernene, frysende fjerne; natten er klar;

men bålet i teltet er også en luende stjerne; den er et svar.RÅKEN

U ver de hvite øder gikk mine skispor. Dag fulgte dag.

Sol glittret i Hvtøsheten.

Harde stod i det kalle lyset blændende høidedrag.

Ned fra de skinnende, døde vidder kom jeg en kveld.

Pigget mig nedover frosne elven. Anarjokk smøg sig i kjølig kveldsol blandt isblå fjeld.Skiene suste sin sang mot skaren endnu engang,

I gryets frostrok; i middagssolen, i nordlysskimret, i månekulden — den samme sang.

Det hvite ødet, det strenge lyset langs himlens rand . . .

Da bruste frem fra den bleke sneen, en glød som danset, en blå, blå funke av åpent vand!

En råk i isen, et sus som nynnet om vår og liv.

Det fosset stridt over stein der ute.

Små bølger slængte sit kyss mot bredden, hvit, kali og stiv.Å liv som våkner, i vand som lever, her skal ske mer:

Her seiler svanene ned på råken, her går en elvebåt utfor stryket i sommer vetr!

Men nuet selv, uten alle løfter, er nokk, er nokk:

Det blåner, glittrer og ler og skjælver. Ens eget hjerte går opp som råken i Anarjokk.

A hjerte fyld dig og strål tilbake med evig lys f

Der fins en sten som tar giod av dagen og funkler endnu, når alt er sluknet, i mørkets gys,Slik skjælver skjønhetens jubel smerte, ung, vild og blå.

Å jeg vet at når jeg er sluknet, der står et lys fra mit døde hjerte: Alt skjønt jeg så!SOGNEBUD

Så kom det, det hellige sognebud, — budet i natten som ikke kan vente.

Presten er rede: Hjælp mig, o Gud — ung er din tjener . . . Velsign sakramentet.

Avsted! Det knittrer i oljeklær, det stamper av røiserter nedover bakken. Natten er belgmørk; det suser et veir . . . Stormkastet biter surt gjennem frakken.Det ånder fra motoren, kvalmende hett, den stadige, fettede oljelukten; og i det pustet vet han med ett: sjøen går skumhvit utenfor bukten.

Så står de fra. Det hviner i taug mens skøjten styrer sig ut i blæsten.

Det vasker om siden, det sprøiter om baug. Natten og ødet står kallt oin presten.

Stort er at fare med Herrens bud, ordet og nåden og morgenrøden:

Han som er sjøens og stormenes Gud, sender sitt evige havblikk i døden,

Odden er rundet. Fjorden står på.

De stiger og stamper, hugger og slingrer. Han raver på dækket, hvor skal han gå, — griper om masten med

frysende fingrer.Det fråder om rækken, det driver med sprut, han prøver at smile, prøver en salme; men ordene kvæles, vil ikke ut, svulmer i svælget som dødelig kvalme.

Håret er faldt som en svettende tjafs over det stive, stirrende blikket.

Der stiger en dønning — nu bær det tilhavs,— han kan ikke mere, han orker det ikke.

Der suser en avmakt, en død i hans kropp, han kjæmper, fortæres, svimler i suset . . . Han sjangler til rækken, der kaster han opp, synker så sammen ved styrehuset.

Det pikker på glasset: Du får gå ned.

Det friskner; og dér er du bedre faren.

Han lyer i ørske, og krabber avsted,

Syk indtil døden nir han lugaren.Der velter imot ham en tyknende os, stanken fra kjølsvinet, klær som skal tørke, fettet fra støvlene, åpnet ansjos, halmen som mygler i koienes mørke.

Tætt under lampen sitter en gutt, rolig og sindig iferd med at skafte.

Han smører en fuldvoksen brødskalk tilslutt, nikker til presten, og skjænker sig kaffe.

Han finder en koi og synker ihop —

Han kan ikke for det, jamrer og klynker. Han hater sig selv og sin råtnende grop — Rullingen øker, stiger og synker.

Gutten derborte biter en skrå, reiser sig, breier over ham trøien.

Så falder en susende sløvhet på,

Timene går. Det stønner fra køien.Da dunker i døsen stampende trin, så stanser de ved ham, han hører en stemme. Nu får du våkne, nu går vi ind . . ,

Han nikker til svar; forstår de er fremme.

En endeløs pinsel at karre sig opp, et kryp som svaier i ørske på bunden . . . Han er bare sløvhet; har ikke kropp, — blikket er tomt; det sikler fra munden.

Han stiger på land; smått går det, smått, han føler i kvalme, sanseløs svimmel stranden og jorden stå som et brått opp mot den susende, svarte himmel.

Fremme tilslutt. Han sætter sig hen, ringet av gråt, til den døende manden.

Det suser og kvalmer, det kommer igjen . , . Han reiser sig opp, med koldsved på panden.A bittre, fortvilete skjændsel og gru — likblek står presten ute på trammen.

Han hvisker en bøn: Du må hjælpe mignu! Han retter sig; biter tændene sammen.

Men inde i stuen er det blitt stilt.

Der strømmet en fred som fra stjernenes øde. Det lyser fra sengen, forklaret og mildt. Rolige står de, rundt om den døde.

Han stirrer: Slik endte mitt sognebud.

Der stiger et støn, cn hjælpeløs klages . . .

Han vet bare ett: Forkastet av Gud--------------------

Skøiten tar ham tilsjøs, da det dages.

Men dot kan hænde at i din skam, mer end en søndag i kappe og krave, skal du bli husket som tjener, av Ham — Han som er stormen og vælden og havet,VUGGESANG I MØRKETIDEN

tratten cr så lang her nord; længte gjorde far og mor. Midt i mørke, frost og gru, lille lys — kom du.

Himlens dag var tung og grå. Dine øine skinnet blå, blomsterkinden blusset rødt; lille lys — sov søtt.

Ingen sol imorgen gryr, bare du, mitt eventyr.

Bare du skal stråle da, lille lys — vågn gla.SOLEN

Solen! Solen er hos oss! SoLøiet står over fjeldet! Dagenes lysbål på jorden er tændt av dens luende glo! Reinflokken inde på vidden veiret den først og de løftet sneete muler mot lyset; kjendte de da i sitt blod glød av dens flammende seier? dvergbjerkens sus over mosen,

Magerøysundet som blånet en vårdag om hjorden på svøm ?

Menskene kjendte det! Soløie, kilde til livet, stig du med løvlyse skoger og bølgende græss mot vår drøm!SOLEN

Fjordbåtens matte lanterner var farvenes glød gjennem vintren!

Men solskibet står over himlen fra ser mot den skumrende kai,

med flommende lyssprøit om baugen, og kjølstripen glødende akter,

til ankeret går som et lys-skred, en blussende midnatt i mai!

Langt er det dit. Å, men håbet vælder sin lysglans imøte,

håbet, vår ensomme solglød i frysende fattige kår,

stråler blandt snefonners kulde, ånder sin varme på døden.

Slik hjælpes de fremad i mørket, våren av længselens vår —

Frossen er lyshimlen længe. Da tiner en tone en soldag,

bækken, den motige, første! med bristende, glassklin-ger lyd!Over den svarer en kilde: et skjælvendc fuglefløit perler, er råk i den lydløse kulden, og livet kan flomme fra syd! Det yrer av kvitter i solen, et leende tøbrudd av lyset, stær leker om rømalte løer, ærfugl om blånende bukt! Så hvitner der vinger i himlen, det klinger av sølv gjennem kvelden, høit, mot Novaja Semlja, går svanenes skinnende flukt!

A våren! våren pi jorden! Det glittrer i veienes væte, hcstelort gløder i solen, fra sydende sneslaps og jord, klistres som løvetandstråd er mot sabbende, dyvåte støvler,

det er som vi klamres mot mulden: kom nær mig, føl at det gror!

Lysmatte, tomøide går vi, ett med de livtunge kræfter, segnende salig i kroppen av groluftens sugende veir. Rødmer der jenter langs vcien? Den vældige elskeren, solen,

kysset dem vergeløst nakne bak vinterens raggete klær.

soSOLEN

Alting er rede! Mot havet gikk sisste trassige isflak; sneen er ætset fra marken av soldiglens kokende guld. Lyset går nærmere jorden, brusende som mot et møte; et funklende lys-ekko klinger, det grønnes av græs s over muld!

Endnu er løvet i mørke, tier når solropet kalder, med mumlende, uløste længsler fra knoppende skoger og kratt.

Da pludselig ruller en stormflod av skinnende lys over jorden;

løvet, det jublende svaret, sprang frem på en eneste natt!

Å vældige, evige soldag som luer fra jorden og himlen, det driver fra midnatt til midnatt i sanseløs, strålende rus! Laksene lyner i solen fra elvenes glittrende sølvflod, skriket av måkene blinker over de hvitmalte hus! Humlenes sang går gylden blandt myllrende, duftende blomster,SOLEN

skogene skyter som jungler, det glinser og gløder og gror.

Iivsmilliardene yngler i sittrende, dampende hete.

Alt lever! Når sol går i havet, biir graven dens blussende mor.

Så mø tes i solen ved midnatt mensker på lysende voller;

kyss brænder, næver biir knuget i dirrende, sødmefyldt gys!

Himlen og vollen og sjøen synker bak lukkete øine;

der brister en lykke 1 blodet av flommende, rødmende lys.

Huden biir vævete stråler, pulsene skinnende floder,

det flyter av soler mot solen, skjælvende, favnende hett.

Det er som en klode kan fødes i glødende, groende lysdis.

Solen og landet og livet og kjærligheten er ett!NYBROTT

Her, hvor i øde dager villmarken ruget streng, lyser et hus i solen, duver der voll og eng.

Her, hvor vargene sveltet, tæmte et menske mulden,

og brød kan han gi til sine, rundt lampen i vinterkulden.

Her har han slås med jorden, slås for sit arme liv, nævene sved om spettet, ryggen hans verket stiv. Arret og brudt og flænget lå brottet tilsist i skogen.

Da strøk han over den slagne det tunge kjærtegn av plogen.Ensomt blev det mot vintren. Langt over snedækt hei

frem til nærmeste nabo med føik og fonner til vei.

Ild slapp de opp for engang. Dagene isnet sorte.

Så fikk han gå for at låne. Fire døgn blev han borte.

Dog, var det ødt i skogen — i slit og søvn var de to;

med sovende småbarn om sig, gikk de mot kveld til ro.

Utenfor hven vel mørket. Da var det godt at kjende

den søtlige bamelukten, det nære pustet fra hende.

Elve blåøide unger vokste på fattig jord;

tre tok tæringen med sig i svekens og frostens spor.

Resten fikk ny brotts-toet. Nye akrer og enger

viser det land de pløide; og dog har de pløid det længer.Større nybrott for landet end det som dyrkes med plog,

pløides av bameøine mot blånende fjell og skog.

Viddene lå som døde; intet levende så dem.

Nu falder det dagblå lyset av skinnende øine på dem.

Nu er de liv i livet, et vældig, susende hjem;

nu er de med i Norge, ømene kaldte dem frem,

fjellene, skogen, myren, det minste blinkende vandet . . .

Lyset fra slike øine — det er lys over landet.FJORDBOTN

Et usselig hus på stranden; storm står igjennem, fy ker med sne.

Et kvindfolk ser på to bleike barn; stønner; snart biir det tre.

Fjorden og fjeldene gråner omkring.

Her skal du leve livet.

Manden er vækk, på fiske;

«sjøen er svart*, var alt som blev meldt . . . Hun ligger på sengen, svettende kvalm.

Der jamrer to barn av svelt.Så får hun heller friste; hun krabber sig opp, i en smerte-ri. Gamet satte hun ut i går; et kok kan det kanske bli.

Hun stavrer sig ned mot fjæren; segnende sky ver hun båten ut; ror; og trekker de tunge garn i drivende, iskall slut.

Da, i det ville slitet

synker hun brått ihop med et skrik.

Veeme sprænger og sliter isund.

Sæl var den som lå Hk.Hvit er hun strakt i båten, på leiet av bundvand og fiske-slo. Indunder stakken, svøpt i en flik, klynker et barn i blod.

Fjorden og fjeldene gråner omkring. Her skal du leve livet.IIET NORSK SKIB

Ti tusen tonn, en verden av jern, går over hav, rugende svart.

Stormer og sjø sprænger den mot, finder sin vei, holder sin fart.

Kopra og kuli, bomuld og mais bringes i havn, losses ved kran. Baugen blir vendt fra gulgrått rovér, atter på vei mot det blå ocean.Ankomst til havn, avgang pålny; stemplene slår, hugger sig frem. Bombay, Rangoon, Kobe, Honkong, dit sættes kurs; ingengang hjem.

Klamret av jern, ringet av hav, sliter der liv på dække og på dørk. Hvem er vel deP Ti tusen tonn går med sin frakt, livløs og mørk.

Men i det ødslige havets natt, eller i havnen, fremmed og fjern, ånder i ødet et skjult liv fra goldt jern,

mastene seiler med grønt løv, græss bølger fra s vart kuli, blå nes s skimtes om baug, grå hus i kvelds guld.Skog suser i mørk ruff, elvs sang går skjælvende øm; slik stiger et fjernt land i mænds drøm, i mænds drøm.

Lytter der en mot ventilens brus? Andet er det han akter på: ute på tunet en lys natt, hører han Blakken gå, hører det rolige, jevne gnag blandes med sus av skoger og fjeld. Alt som er fred, går græssende her, en norsk kvetd.

Sydkorset drysser med sval sne, gjennem den bleke dag hvor de går, i skumrende gater, på vei hjem; fnugg smelter i hendes hår,Sjø vugger, med bløtt skvulp et blankt gry om en blid ø.

Terner skriker i yr luft, skyggen seiler i grøn sjø.

Et barn bl ir vækket bak blå syrén, av bølgenes røster, av lyds kyss, der hvor det sovnet ved samme sang, ved sjøs byss , . .

Bål flammer, hvor brått slår, flammer i skogen mot våte klær.

Kaffe dufter, og karva bla. . .

Dag dæmrer, med fint veir.

Måltrost drysser sit sølv, men lytt mot fjerne blåner: en gjøk golt Venner driver igjen tilbygds i gul sol,Hjemmet gror av det øde rum, krokus blusser av våt jord; atter hører han kjendte trin, goddag mor!

Komet grønnes langs nattens kai, kløver dufter i kvelds vind.

En ung jente læner sig mot en hvit grind.

En verden av jern, et norsk skib.

For fremmede hav er fyrt under kjel. Det bærer sin last; dog bærer det mer. Det bærer i ødet et lands sjæl.EN MAND OMBORD

Langt, langt fra Norge. Havødets mørke vægg skjærer vi, jeg og skibet med smertende, blodig egg.

Hjem, hjem synger hjertet — Bort! synger stålets sang. Ensomme mørke, und mig hjemkomst endnu engang!Hjemkomstens rene glæde — Dåre, glemte du alt?

Oftest møtte din længsel det som var ondt og kalit.

Med solbrus i sindet kom jeg! Det var som at stupe ut i blånende sommer bølger, i strålende, ramsalr sprut!

Da gøs der noget om kroppen. Langsomt fra havets dyp drev, som en iskali ånde, klamme, sokende kryp.

Det første, giftige ordet.

Den Første, gråblå manet 1 slimet av den steg mange i klamrende grådighet.Å sind, som møter ved hjemkomst, en levende dyndet rand —

Vit, jeg skal skufle dere!

Jeg eier et andet land.

jeg eier et land i hjertet som ingen kan røre ved.

Blåne stiger bak blåne i susende, skogtung fred.

Elven synger i natten.

Storm kastet velter heit i blinket av sol over gråstein.

Det lyser av havets sprøit.

Å land av renhet og godhet — nu bruser et stråleskjær:

Døde og levende venner kommer imot mig her!Det landet stiger i hjertet fjernt på en fremmed sjø.

Her kan jeg finde drømmen, den som må aldrig" dø [

Langt, langt fra Norge — Brus gjennem mørket frem — Stevn mot det ytterste øde! Jeg er på veien hjem.VAND

Solen kaster sig mot jorden, som en drægtig tigerinde sprunget ut av rummets jungel, glefsende mot blod i blinde.

Kvalt i dyrefavnens kvalme, grusomt klæbet fast til dypet, under lyset, under stanken, undet havnens tunge byrder, kravler langsomt menskekrypet. Hør, hvor kuli-sangen raller! Som et stønn av blod og svette gisper det fra dokk og kai.

Det er sommer i Shanghai.Gin and bitter, gin and bitter!

Det et tætt med Tolk i baren. Langsmed skrankens rop og latter glimter, gliser drikk ved drikk. Sprængte uer-øine svømmer tunge i den hete disen, stanser ved det dugg-grå glasset, gin and bitter, boy — be quick!

Vt har satt oss, borti mørket. Landsmænd er vi, møtt herute.

Jeg skal reise. Han skal bli.

Han skal bli igjen med savnet, mens han ser en andens ørne alt få lys av Norges blåner . . .

Lucky devil, det er De.Joda! Det er bra hcrute, ponier og bil og boyer, altid plenty med halloi!

Det er bare denne længslen, den en aldrig kan få kverket, bring en gin and bitter, boy.

Vet De hvad jeg længter efter, det som bare er at le av, det jeg ofret år av livet, for at få om det gikk an Det jeg tænker på om dagen, det jeg griner for om natten, det er vandf

Vand som rinder, vand som risler, vand om våren, vand om hasten . . .Kan De fatte dette mand?

Ikke slikt som her i Østen, med sin råtne, gule snerke, drivende av daue rotter, som en stinkende kloak.

Jeg kom fort på hospitalet engang da jeg lot det skure, ikke årket mer, og drakk.

Vand i Norge, vand av renhet, — hvor en lægger sig og drikker, det er dét jeg tænker på.

Kanske regner det så sakte.

Lyden siver ned i bækken, mellem bjerkene Og lyngen. Kanske ligger skodden grå.NATTOGET

Rolig går toget frem over Østlandet. Frosthimlen lyser, stjerne ved stjerne,

Karl s vognen ruller stilt langsmed åskammen, der hvor dens brødre drønner mot jernet.

Menskene sover inde i nattoget, trygt i den venlige, varme kupéen.

Vugget tilhvile fra sangen av hjulene bæres de frem gjennem natten og sneen.

Blodrøe gnister fy ker langs stjernene opp fra det dirrende lokomotivet.

Fyr døren åpnes; ind slænge s kullene.

Her sliter mændene; her synger livet.Sind, sind — skoger av sind, bølger av sind, akrer av sind . . ,

Vi er et land som landet derute i stjerners og sols skin!

Sommerens strålende varme, bastende over et bølgende land, alle de blussende farvenes brand, gløder i hendes arme, — indtil den flammende dagen går ned; og stille synker mot havet som sover månenæ ttenes fred.

Men opp fra et spædbarns kinder blomstrer der blekrøc epletrær, et blussende søtt Hardanger mot gatens grimete veir ,. . .IIIMENSKES1ND

Hele det levende landet, alt det som ånder i solskin og regn, her blev det stanset av livløse gater, mørknende murer av stein.

Lot det sig stanse — å skogen og mulden og havet mot ødslige skjær — lever herinde, grønnes og bruser; for mensken es sind er her.Hett føler vi hverandre i trange gaters skjød, vi, født til samme livet, vi, vidd til samme død.

Et hav av styrke bølger, og sødme vugger blidt — nu er det vi som lever, og alles liv er mitt!

Så stilt, så stik han stiger, den unge manden, ind t rummet hvor hun sover i lampens bløte skin; så ømt dens rødme synker mot kindens fine let .... . Men bakom lyset gråter en natt av ensomhet.

13 9 7Slik skinner havren, grøn og sund, i solen, til dagen gløder bort bak di s blå fjeld; og ned fra himlens groluft synker mørket og møter mulden, bløtt og mildt, mot kveld.

Da stiger sakte som et lys fra havren, i aftenpustets sus av dugg og vind, — et sølvhvitt lys som skjælver blekt om akset som morild brænder det; som måneskin.

Og fjern biir dagen; fjern den unge glæden; en drøm, en sorg går gjennem lyset her . , . Hvem drog den smertebleke morildstripen, — hvem går igjen i muldens måneskjær?

Ja, det er dere — døde, svundne slekter som slet med jorden; deres tunge slit er steget opp fra nævene som smuldret, og lyser som en smerte, fjern og hvit.

s oDe nævene var også engang unge, og strøk fra mulden langs en kvindes arm, og derfra kanske gjennem bamekrøller; og lys var dagen, lykkelig og varm.

Men livets kjærtegn døde, og tilbake var slitet gjemrem storm og sne og regn; og nævene var ensomme med

landet; og alt de rørte ved, var jord og stein.

Men de holdt ut, de nævene — mot kulden, mot livets armod —- bare slet og slet; og flængene og svullene og blodet gikk sammen til ett merke: trofasthet.

Og når de bleke fold tes over brystet, og hvilte ut i dødens fred en bveld, da strøk dem, som en drøm om livets ungdom, den tunge næven hendes, til farvel.Nu skjuler jorden dem. Den samme jorden de måtte kjæmpe med i svett og blod, gror mildt og mørkt om tusen trætte næver fra hav til hei, i evighetens ro.

Men i vår armods kom, i havreakren, der brænder blekt i skumringen en brand, — som husket mulden deres si it og smerte . , . . Og landet vårt bl ir våre dodes land.DET TREDIE FOTTRIN

Det glittrer sol over blå, blå bølger, det gnistrer gult i et glohett svaberg, det ler av sprøit om en pikekropp.

En arm som lægger sig ind til taren, et lys som løfter sig imot lyset, slik står hun opp.

Så går hun bortover nakne berget.Det første merket av hendes fotblad er klart og fast efter sjøens væte.

Det andet merket er fem små tær, som flykter lett lik et pust mot steinen. Det tredje merket er ikke noget, er bare svaberg og sol og hete, er bare godveir og lys og lykke, er bare sommerens eget merke, — det tredje fottrin, som ikke er!FOLEN

Varmen av hest og svette og høi åndet i bræk vognen s skumring, og mildt, over hjulenes klappren de støi, lød hoppens venlige humring,

Gjermem den åpne døren faldt ind glansen av dalen og solen, og der, i den blussende sommerens skin, stod, tynd og ynkelig, folen.

Sprikende stod den på lange ben, med oinene dødsens syke, og stirret ut dit hvor akrene sken og tømmeret danset i stryket,FOLEN

Stundom en skjæl vende rykning frøs gjennem den skrumpete kroppen, da søkte den ravende, hjælpeløs bortover gulvet til boppen.

Men moren humret og åt og så intet av smerten i blikket, og det at den aldrig kom til at nå fjeldet, skjønte hun ikke.

Så sprikte den atter, mens krampen slet kvælende hårdt, og strupte . , ,

Så mørk og forfærdelig ensomhet!

Stum stod den slik, til den stupte.

Da skjønte moren. Et vrinsk, et tramp runget vildt under taket; men ungen var i de kvalenes kamp hvor ingen kan kaldes tilbake.

a*Med hodet presset mot gulvets bord — vergeløs, liten lå den.

Det var som al sorg og al kval på jord bævet om mulen på den.

Ganske rolig; blott mulens flik vrængte den opp, da den døde.

Det var de umælendes stumme skrik som steg fra lidelsens ode.

Men drønnende slet, så bundlost forlatt, den lænkete moren i bjelken, og klaget for folen den lange natt, mens juret sprængtes av melken.1 Toppene slippes! Over halvthundre red vi tilfjelds i den strålende morgen; frodige bygder var deres hjem. Ringebu, Brandbu, Slidre og Odal, hele det glinsende, bugnende Østland, drønnet mot vidden, der de drog frem,

ESBigslet er løsnet, mindet om bygden! Nu er de bigslet av rykkende stormkast, nu kan de beite i soldisens græs s. Styrter de da sig, drukne av frihet, bort fra sin tvang, der karene slapp dem, ut i det brusende rummet etstedsi1

Ikke en eneste viker fra vollen, men i en skjælvende, økende uro, farer de kneggende angsfuldt omkring. Follene

snubler blandt trampende mødre — rundt om en vælde som tvinger dem sammen i en bestandig snevrere ring . . .

Her står Sikil,

12Sikil den vældige — sluppet av mændene, fnysende raker han opp over alle — endnu en dirrende støtte av stål.

Hodet med manens flyvende vildskap rykkes tilbake — den dypbrune gløden spiller i sol som et luende bål.

Krysset er bredt av de voldsomme kræfter, vældig er bringen, avlstunge lænd ene, — vrinskende slår han et eneste tramp J Hoppenes uro øker til avsmd, karene redder sig opp på en steingard,

Si kil er rede ttl elskovens kamp.

Ørene stryker han flate, og mulen vrænger han opp fra de ildgule tænder, snøftende kvalfuldt mot hoppenes saft;stormer mot én, Ofr steilcr mot himlen, raver med flyvende hover, og suser nedover boppen i tordnende kraft.

Vrinsket av elskoven Ijomer i fjeldet! indtil han atter med drønnende hovtramp jager mot flokken, et uveir, en brand — manen som faldt ned i panden, Itk ømhet, slænger han bakover, fnysende, stampende, — femti er hoppene, — hingsten er han!

Flammende reiser han atter sin vælde, hovene klamrer en skjælvende hoppe; gnistrende slär de mot steinen: a vs ted l Tyndbente hesteføll mekrcr omkring ham, slik vil de bi i når de engang bl ir store! Atter slår Sikil, den lynende, ned1,Men mens han bruser med elskov og styrke, falder en ro over hoppenes skare; endt er den blinde og dirrende jakt.

Sakte en sødme duver i blodet, herskeren er her, nu er de trygge, humrende soker de ind til hans prakt.

Bare en skamløs, lysegul hoppe mener at vinde ham søtest ved motstand, oppover Ijeldsiden setter hun ut.

Da gripes Sikil av rasende vrede, fnysende stormer han efter den frække, sne fonnen står i en rykende sprut!

Tsendene hugger han blodig i nakken, jamrende føises hun utover skrenten, ned til de andre; seirende står Sikil tilbake med stampende hover, manen i storm, og snøfter mot vidden, vrinsker mot fjeldenes vældige vår!Nede på vollen står flokken hans, rolig, frodig som lavlandets glinsende sletter — over dem brænder en vildere glød!

Slik har de følt det, istidens kræfter, når de fra stupet så bølgende engers, skinnende akrers ventende skjød!

Ja, han er deres! Urødets makter stormer i blodet, — blånende bråstup. dirrende solrøik, bræfiom på vei!

Vrinsket hans sier: Skinnende brødre, Snehætta, Knutshø — dette er Sikil! Vældige vidde — husker du mig?
BYEN

Der skjærer gjennem natten, hølt over s kog og hei, en sang i spændte kabler, et øde sus på vei; det er de løste kræfter fra s varte myr og tjem, som dirrer mørkt deroppe langs stolpene av jern.Da brister frem av suset, fra ensomhetens gys, et hav av ild, en verden av blanke, milde lys, her stanser ødets kræfter som jog fra fjeldet frem, i livets store varme, i tusener av hjem.

Det var som landet længtet i natten, arm og vild, at ødsle al sin ømhet i ild, å skjønne ild! at kjende myriader av skjæbner blusse hett, og føle livets pulser og varme åndedrætt,Å by, du livets møte, du ø i ødets veir, så godt det er at vi te, at menskene er nær l At landskapet vi går i, er ikke regn og vind, men smil og gråt og flammer fra andre men ske sind.

Her velter barneflokken sig varm og glad tilbords et bål av liv, en trængsel, fra fars plass ned til morsf Og det som står mot ruten er ikke øde mil, men tusen andre stuer med blanke, gyldne smil,Hett Føler vi hverandre i trange gater s skjød, vi, født til samme livet, vi, vidd til samme død.,

Ht hav av styrke bølger, og sødme vugger blidt — nu er det vi som lever, og alles liv or mitt!

S A stilt, så stilt han stiger, den unge manden, ind i rummet hvor hun so ver i lampens blate skin; så ømt dens

rødme synker

mot kindens fine lét...........

Men bakom lyset gråter en natt av ensomhet.Det dype dødens mørke . . Men flamm, du skjønne bål av menskeliv som møtes, stig skjælvende og strål!

Alt, alt av ild må skjænkes, hvert lys vi har, hver glød — Men landet, armt og ensomt, det skjænker av sin nød.

En øde elv som hulket sin aldrig hørte sang, den varmer melk til barnet, i smil på morens fang; den lyser gjennem stuen, trygg som en trofast ven; den suser i en sporvogn med trætte arbeidsmænd.A nakne land, vi ofte har stirret mot i tross, selv fryser du i natten, men ild biir skjænket oss. Så la vårt svar, vårt hjerte gå famlende på vel tilbake gjenncm odet, med ild og lys for dig.MENSKESIND

I'lele det levende landet, alt det som ånder i solskin og regn, her blev det stanset av livløse gater, morknende murer av stein.

Lot del sig stanse —- å skogen og mulden og havet mot ødslige skjær — lever herinde, grønnes og bruser; for menskenes sind er her.Strid, sind — skoger av sind, bølger av sind, akrer av sind . . .

Vi er et land som landet de ru te i stjerners og sols skin!

Sommerens strålende varme,

has ten de over et bølgende land,

alle de blussende farvenes brand,

gløder i hendes arme, —

indtil den flammende dagen går ned;

og stille synker mot havet som so ver

månenættenes fred.

Men opp fra et spædbarns kinder blomstrer der blekrøe epletrær, et blussende søtt Hardanger mot gatens grimete veir . . .Under det stupbratte fjeldet, nede ved fjordens svartnende brus, skinner i rolig, tålmodig ælde blekete, sølvgrå hus.

Så sand og ædel en skjønhet, furet av stormende liv som stod på . . , Det er de gamle i slekten som stirrer slik gjennem skumringen, milde og grå.

En tindrende junimorgen — råsene går gjennem løv, gjennem græss, solpletter danser, måkene skriker — sjø skvulper om ness:

Bare tre — fire venner samlet en kveld på et fattigslig kott — men latteren deres er stormen i løvet og sol over glittrende blått!Sneføiket isner og pisker, sind er det, dødfrosne, dræpende sind — Sneen demte som Iængter mot havet, var aldrig så grusom og blind . . .

Men dén kan trampe mot føiket,

som vet at der venter bak grånende hus —

skrenter av roser,

skoger i sus,

skumringens fred ved fjorden, høstgyldne akrer, sjø som står ind, hele det landet vår kjærlighet eier — menskenes sind.NATTOGET

Rolig går toget frem over Østlandet. Frosthimlen lyser, stjerne ved stjerne. Karlsvognen ruller stilt langsmed åskammen, der hvor dens brødre drønner mot jernet.

Menskene sover inde i nattoget, trygt i den venlige, varme kupéen.

Vugget tilhvile fra sangen av hjulene bæres de frem gjennem natten og sneen.

Blodrøe gnister fyker langs stjernene opp fra det dirrende lokomotivet.

Fyrdøren åpnes; ind slænges kullene.

Her sliter mændene; her synger livet.Men i den ukjcndte natten de suser mot, synger det også, i viljer som spændtes — skufler i snestormen, bud gjennem trådene, har os s, vær rede — nattoget ventes f

Hø [fjeldsmaskmen sn after mot stormnatten, kræftene strække r don, skinnende, slanke, frem i en skjønhet som ender i sne pi ogen, stolt som en vilje, fri som en tanke!

Brændingen fråder og veltcr mot stålbringen, sprænges av plogjernets flamme som flyver. Manden på darken griper om spaden sin; ildmørjen blaffer; sneko vet gyver. —------

Sang det i trådene: Sneras ved ReinungaJ Hci, den roterende sætter opp dampen, suser langs linjen, pikker opp mændene, dirrer med vældige kræfter mot kampen.Hvinende skjærer de flyvende knivene ind giennem skredet, hvirvler og slænger sneen til himmels; stanger sig fremover fot efter fot langsmed skinnenes strenger.

Mændene luter ved gry, over skuflene, frysende venter der dér dronner larmen, nattoget fløiter! Inde i vognene våkner det nogen, og klager for varmen.

Så er det borte, bruset av nattoget!

Ut i den friheten mændene brøitet stormer det vældig med jublende klang, sprænger langs juvene, smelder t skjæringer, lyner i solskinnet, nedover, nedover, dalene bæver under dets sang!Farten blir øket, susende vestover!

Målet er nær, ja i blæsten fra havet løfter det stålropet, seirende, stolt!

Skibene svarer; skibene skjønner det — de som må gå gjennem mørket og uveiret . . , Nattoget stanser. Ruten er holdt.VINTER VED HAVET

yæren

Vinterens øde og golde rum, havet av sjø, havet av jord, brændingens skum —.

Ingenting lever, ingenting gror. Ingenting sker.

Alt som kan hænde er vind og veir. Ingenting mer.Ingen natur til at følge ens vei, skjænke en hemmelig hilsen til sist, marker og trær som smiler: javist, kjender vi dig . . .

Døv, stum og blind suser rummet forbi, her er det dødelig ode og kallt —.

Ikke en sjæl skal blande sig i det vældige al ti

Slik er det godt. Ett isnende sted, som ikke vlrt sind för nærme sig til, ånde på, krænke så dypt som vi vil, og så trække ned.

Renhet og tro på alt fikk vi ram; gaven vi skjænket var væskende sår. Den store natur måtte dulme vår skam.Vi trængte oss på. En dag var den vår. Et minde flat sammen med skoger og rjeld; og så var de våre: vårt ekko en kveld, vårt skamfull e selv.

A vældige, iskalle, dræpende rum — hvor ikke vår tanke kan klamre sig fast — du jager med flammer og balgenes skum i stormende kast —

Hånlig og nådeløs flyr du avsted —

Hos dig er det fred!

Her findes der ingen som harer vår bøn; vi takker dig, Gud!

Din vælde er blændende grufull og skjøn. Vi smittet dig til, om du gav oss et bud. Vi løfter vårt ansikt, vi bøier

vår tros s, men hør ikke oss!Det suser av lys! Som blekgyldent rav står linjen av sand mot det mørkeblå hav. Så synker i ødet hver farve og form, det skingrer av sjørøik og skumpisket kav, å herlige storm!

Det hvitner fra månen en søile som sne og knuses i brændingens perlemor-foss.

For evige øine skal skjønheten ske; men ikke for oss.

Her bruser en verden, et skiftende spil av stormer og farver og mørke og glød; men vi er fornektet, vi er ikke til!

Det er som at gå i en levende død.

En dag skal det hænde: vi er ikke mer . .. Nu er det det sker.Nu eller engang — slik er det ment:

Der suser et rum av ukrænkelig rent. Stjerner skal leve, og stormer og sjø — Slik er at do.UNDERVEIS TIL FISKET

Donke — donkf som en bankende puls gjennem hav od et, H vie st og kallt, går mot sjeene motorens sang, og det lever av svar overalt — donke-donk, donke-donk, donke-donk, fra hver øy, fra hver stram!, fra hver våg stikker båter og skøiter tilsjos, går de tusen forventningers tog!Har det ødslige storhav sin sang, storm og sjorokk mot øygarden ind, fuld av drivende, meningsløs død, har de levende viljene sin: donke-donk, donke-donk, donke-donk, det er tro, det er håb, det er krav, det er folket av armod og Stein, der det hogger sig vei over hav!

kVÅRSILDFISKE

riundrede båter, tusene håb og viljer flokker sig sammen mot kvelden: her er det, heri Blåsten av hvalene glittrer i solnedgangen, måkene slænger sig ut fra de svartnende skjær, å, i det kveldende havets violblå mørke koker der hemmeligheter, syder det hvite liv!

Nu at få garnene ut, før dagen iskall går under. Mot solskivens bleke kulde brynes nordvestens knivØvete øine søker sig peiling av landet, loddskudd bl ir prøvd, en hånd bl ir løftet: Ja gå! Garnene ryker i susende fryd over rækken, maskene spiler sig ut mot det ukjendte grå; — vagene slænges på sjøcn, alting er klart på dækket; så får de sætte kursen mot øygardens svarte favn. Fyret som glefser derinde ut mot den bleke skumring, blir hvite vifter i natten, før de er kommet i havn.

Krabber de ned i ruffen, finder sig mat og kaffe; iskalle stjerner glimter over det svarte hokk,

Blinket av fyret seiler over en skog av master. Lutende sitter rundt bordet karenes tause flokk.

Kort biir søvnen i ruffen; rund har de lagt sig alle. Lysvåkne står de på dækket i dæmringens kulsne grøss, ingen har tid at spise, større ting er igjære:

Den første dagen på fisket . . . Ankeret opp, tilsjøs!Holmene synker bak demp blikket speider mot feltet, dér er garnene deres, merket med gule vag!

Karene stirrer fra rækken, ser de noget dernede? Motoren saktner og lytter med våre, fryktsomme slag, ja i det grånende havet stråler en glittrende lysglans, det rødmer og hvitner og blåner, sild, å mirakler av sild, — båtshaken hugger en ende — fort, gjør den fast i winchen! Og spillet tar til at synge — en jubel: Fisket slår til!

Solen stiger av havet, mens garnet funklende stiger, en verden av lys som møtes i strålende, vældig glans. Som levende sø iler av marmor skummer det opp fra dypet, perlemorsbølgcr som løftes, ufattelig, uten stans, blekrødt og dypblått og sølvglans strømmer mot dagens solguld,

sittrende indover ripen, en havets regnbue-flik,

til den biir mast mot dækket, et skred av avrevne hoder,

gispende, sortrø gjeller, blodete, sprængte lik . . .Å for en fryd over havet! Fangsten skufles i rummet, oljehyrene flammer som gnistrende, gule bål, næver som blodrødt råkjøtt gløder i isblått havlys, mens glittrende sildejøklcr kalver med tusen mål! Hvite bjerger av måker lyner i sol om feltet, skriker i motorlarmen og mændenes giae brøl; — garnene kastes på dagsætt; så går de ind med fangsten, Vårhavet brister i latter mot skutenes tunge kjøl.

Livet koker i havnen, larmen sprænges i splinter, motorer, wincher, måker, skingrende overalt.

Seilerne ligger klare: Haugesund, Bergen, Stavanger, kalder med tomme sjøhus, venter med is og salt! Opp biir målene hevet, silden spaes av lasten; færdige står mot kvelden gjængen av slitne mænd. Ikke er tid for at hvile, spise får de la være, garnene står derute, bare tilhavs igjen!Igjen en sølvflom fra dypet — å evige moder Nordsjø, rike, gavmilde, gode —- velsignet blandt alt er du! Skinnende er din rikdom, sønnene leder du til den, den fattigste, minste av dem kommer du stort ihu! Slik går flåten fra feltet; endnu ligger tilbake snurpebåtene utpå, mens solen går hvit og lav.

Hoveti svinges fra dypet mcd sildens bugnende morild; bål av kar bid på dækket blaffer utovcr hav.

Gjennem den sene vårkveld går skøitene ind mot landet; garnlaget retter ryggen; trættheten falder på.

Slitet venter derinde; alt skal losses før natten.

Godt er at stå på dækket i skumringens dype blå. Havets algode mildhet vugger sin sang mot siden; lys, som smilende venner, glimter fra land og led. Som rødmende rosenblader stiger de fjerne snefjeld. Karene står ved rækken. Hjertet er fuldt av fred.VENTETID

Rognen er lagt i det svartnende hav. Sovende sænk tes, stille og stum, alt jeg har levet, alt jeg vet av, dypt i det ensomme ha.vodes rum.

Men mot de I i vi ose banketic går drifter av sølv, horder av rav, drømmer og tanker jeg ikke forstår, men med et eneste brusende krav:Våkn og bli liv, du sovende btmd brist i en sydende, blændende stund, løsn fra ditt dyp, stig mot vår trang som glittrendc stimer av levende sang.NORGE

Kantate ved landsutstillmgen igz8

I

Blygrå og skavlet går sjøen mot en veirhård strand.

Båtlaget steller en iset not, sky ver fra land.

Dette er Norge.

Menskene gråner i gatens gry av mørket frem.

Når mørket sænker sig ned pány, gråner de hjem.

Dette er Norge,Gufs fra viddenes øde står mot teigens rand,

Her reistes en stue i arme kår, bøides en mand.

Dette er Norge,

Norge, vårt land.II

Men det er mer!

Løft fra de fattige dage din pande!

Et stormsus, et lys , . . ,• Slik mø ter du landet! Som smil og som stål biir de øine som ser!

ja, her er armt!

Men brælyset glittrer bak knoppslørte kroner, og fossene springer i skum-millioner, og solskinnet skjælver så dunungе-varmt!

Ja, her er grått!

Men heggen gjør hjertene blodrø av duften og vidden har gnistrende ungdom i luften som går lik et uveir av brusende blått!ja, her er trangt!

Men svanene spiller fra Karasjoks råker.

I Skagerak seiler de speidende måker.

Et sus går imellem, så evighetslangt

Ja, her er stridt f

Så skrik da fra varden i stormtiaken glæde, til skoger og fjorder og øer dernede:

Alt kan jeg miste, men landet er mitt!III

Gjennem en øde og frysende natt søker to elskende sammen.

Større biir flammen,

når natten er bitterlig stor og forlatt.

Slik søker vårt hjerte mot Norges hjerte, slik flammer i kulden og stormen en brand: her er der to gjennem lyst eller smerte — vi og vårt land!IV

Norge i våre hjerter!

Lev, o fædreland der!

Der skal du duve i ømhet som blæsten i sommerbøen! Der skal du bruse i stolthet som arrete trær mot sjøen, — gå som en hymne om livet fra varden til sidste skjærlAngen av kløver ånder i slåtten, skjælvende myk! Græsset biir spredt i solen, et barn biir diet i skyggen. Men fløterne rir 1 fossen, som stod de på hesteryggen, og hingsten skummer av fråde nedover vilde stryk!

I glinsende oljehyre speider en veirbitt ulk: steg der et skrik fra sjøen, hvislet der rø raketter?

Men bor tover viddens skare flyver i nordlysnætter Jåmpa på ski efter ulven og lappepiker i pulk!Stigerne går i gruben dypt i den sorte dag; som spøkelses krokus brænder i bjerget de gassblå lamper.

Men sjøfolk vandrer mot hjemmet, nikker farvel til en damper, som bar, blandt palmer og isbjerg, dem og det norske flag!

Det danser av viltre bjælder, det risler av sol og bækk!

Kuer og knopper og unger slippes fra bås om våren!

Men siden, en storms vart aften, tier hvert liv på gården:

Høit over høstens skoger bruser et grågås-trækk.V

Et under hænder: de blonde nætter. Fuglebjerg so ver i midnatsolen.

Et lys som drømmer i klippens skrenter, til brått det brister i tusen vinger!

Så bruser lyset igjen til hvile, et bjerg av hvithet i sol og havblikk.VI

La Norge fylde vårt hjerte! Hører du landets sang?

Lytt til en li ten tone, det er din egen klang!

Du er ikke længer ensom, når skodden trykker dig ned. Seil vækk på sangen om Norge, i den er vi alle med lLa Norge fylde vårt hjerte!

Dets hellige moderfavn, stilhet og sommemætter, det er vår længsels havn!

La Norge fylde vårt hjerte! i vælde og makt og tross — som seilene fyldes av stormen — det er seilas for oss!